

## หลักสูตรการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยในชุมชน (จำนวน ๖ ชั่วโมง)

### สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

- กิจกรรม ☐ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต  
☒ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน  
☐ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

#### ความเป็นมา

แม้ระบอบประชาธิปไตยจะมีพัฒนาการตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ แต่การพัฒนาส่วนใหญ่เป็นแต่เพียงในรูปแบบเท่านั้น มีการหยุดชะงักเป็นช่วงๆ จนมีการตั้งข้อสังเกตว่า แม้รูปแบบการปกครองประเทศจะดูเป็นประชาธิปไตย แต่สาระและกระบวนการบริหารบ้านเมืองยังไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เพราะคนไทยยังมีความเข้าใจทัศนคติและพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการสร้างประชาธิปไตยในสาระอาทิกำนิยมในระบบอุปถัมภ์และการปฏิเสธความหลากหลายแบบพหุนิยมเป็นต้น สิ่งเหล่านี้ได้นำมาซึ่งความขัดแย้งในสังคมจนเกิดการเผชิญหน้ากันอย่างต่อเนื่องระหว่าง “ประชาธิปไตยแบบตะวันตก” และ “ประชาธิปไตยแบบไทยๆ”

สำนักงานกศน. มีนโยบายที่มุ่งให้คนไทยทุกกลุ่มทุกช่วงวัยเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพและมีความพร้อมในการแข่งขันในระดับสากลซึ่งมีเป้าประสงค์ให้คนไทยมีความรู้ความสามารถรอบด้านเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ เพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่บริการ ได้เตรียมความพร้อมและทราบถึงบทบาทของตนเองในระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตระหนักและคำนึงถึงความจำเป็นในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่บุคคลและชุมชนในเรื่องของการใช้สิทธิเสรีภาพหน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

#### หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาสังคมและชุมชนสำหรับประชาชนทุกคน
๒. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
๓. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวชุมชนและสังคม

#### จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อสร้างเข้าใจให้กับประชาชนในการปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
๒. เพื่อให้ประชาชนมีทักษะพื้นฐานในการที่จะเข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

#### กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มประชาชนทั่วไปอำเภอกันทรวิชัย

#### ระยะเวลา จำนวน ๖ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎีจำนวน ๕ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติจำนวน ๑ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรรายละเอียด

| ที่ | เรื่อง                                                                                                  | จุดประสงค์เรียนรู้                                                                                                       | เนื้อหา                                                                                                                                                                                                                                       | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                                 | จำนวนชั่วโมง |         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------|
|     |                                                                                                         |                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                         | ทฤษฎี        | ปฏิบัติ |
| ๑   | ๑.ประวัติความเป็นมา/ ความหมาย/ ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข | - เพื่อประชาชนทราบถึงประวัติความเป็นมา/ความหมาย/ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข | - ประวัติความเป็นมาของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข<br>- ความหมายของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข<br>- ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารใบความรู้<br>๒. วิทยากรให้ความรู้<br>๓. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอภิปราย<br>๔. สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ ประเมินผล | ๓            | -       |

| ที่ | เรื่อง                                     | จุดประสงค์เรียนรู้                                                                                                                                                                                                                                              | เนื้อหา                                                                                                                                              | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                               | จำนวนชั่วโมง |         |
|-----|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------|
|     |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                       | ทฤษฎี        | ปฏิบัติ |
| ๒   | ประชาธิปไตยใน วิถีชีวิตประจำวัน            | -มีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย -มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สามารถอธิบายความสำคัญและความสัมพันธ์ระหว่าง “การเมือง” กับ “การดำเนินชีวิต” ได้อย่างถูกต้อง | ๑.หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย<br>๒.แนวทางการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย<br>๓.การมีส่วนร่วมทางการเมือง | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารใบความรู้<br>๒.วิทยากรให้ความรู้<br>๓. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอภิปราย<br>๔. สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ประเมินผล | ๑            | -       |
| ๓   | การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในครอบครัว | - มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทและสิทธิหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน<br>- มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและผู้อื่น<br>- อธิบายและสามารถป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัว                                                   | ๑. บทบาทของสมาชิกในครอบครัว<br>๒. กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กสตรีและเยาวชน<br>๓.แนวทางป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัว               | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารใบความรู้<br>๒.วิทยากรให้ความรู้<br>๓. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอภิปราย<br>๔. สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ประเมินผล | ๑            | ๑       |
| รวม |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                       | ๕            | ๑       |

| ที่ | เรื่อง                                  | จุดประสงค์เรียนรู้                                                                                                                                                                                                                                                                            | เนื้อหา                                                                                               | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                                                                                                              | จำนวนชั่วโมง |         |
|-----|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------|
|     |                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                      | ทฤษฎี        | ปฏิบัติ |
| ๔   | การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในชุมชน | <ul style="list-style-type: none"> <li>- มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทสิทธิหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว</li> <li>- มีความรู้ความเข้าใจตระหนักและสามารถวิเคราะห์ปัญหาพร้อมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชนได้</li> <li>- สามารถเสนอคุณลักษณะของผู้นำชุมชนในการแก้ปัญหาที่สำคัญได้</li> </ul> | ๑.บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน<br>๒.ปัญหาของชุมชนและแนวทางแก้ไขปัญหา<br>๓.คุณลักษณะสำคัญของผู้นำที่ดี | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร /ใบความรู้<br>๒. วิทยากรให้ความรู้ภาคทฤษฎี<br>๓. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระดมสมอง/อภิปรายประเด็นปัญหา<br>๔. นำเสนอประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา<br>๕. สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ประเมินผล | ๑            | ๑๕      |
| ๕   | หลักธรรมตามรอยพระยุคลบาท ๑๐ ประการ      | <ul style="list-style-type: none"> <li>-มีความรู้ความเข้าใจความหมายความสำคัญของหลักธรรมตามรอยพระยุคลบาท ๑๐ ประการและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้</li> <li>กับชีวิตประจำวันได้</li> </ul>                                                                                          | ๑.ความหมายความสำคัญของหลักธรรมตามรอยพระยุคลบาท<br>๑๐ ประการ                                           | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร /ใบความรู้<br>๒. วิทยากรให้ความรู้ภาคทฤษฎี<br>๓. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระดมสมอง/อภิปรายประเด็นปัญหา<br>๔. นำเสนอประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา<br>๕. สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ประเมินผล | ๑            | ๑๕      |

### แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

หลักสูตรการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยในชุมชนมีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. อินเทอร์เน็ต
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
๕. ใบงาน
๖. แบบบันทึกข้อมูลการเรียนรู้

### วิธีการฝึกอบรม

- บรรยาย/อภิปราย

### การวัดผลประเมินผล

หลักสูตรการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยในชุมชนมีการวัดและประเมินผลดังนี้

๑. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การรับรู้การมีส่วนร่วมและการปฏิบัติ
๒. การประเมินผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

### เงื่อนไขการผ่านการฝึกอบรม

๑. มีเวลาฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

### เอกสารหลักฐานการผ่านการฝึกอบรม

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษาออกโดยสถานศึกษา